

Спелеотерапія в соляних копальнях — основа технології галотерапії та галооздоровлення

Горбенко В.П.¹, Горбенко П.П.², Горбенко К.П.²

¹ Тячівська ЦРЛ

² Національний інститут здоров'я, Санкт-Петербург

Галотерапія і галооздоровлення сьогодні завоювали весь світ, і важко собі уявити сучасний клуб здоров'я, санаторій, клініку, рекреаційно-оздоровчий комплекс, фітнес, СПА- або велнес-центр без галокамери або галоруму.

Основою галотерапії є спелеотерапія в соляних копальнях Солотвино, Україна (М.Д. Торохтин, П.П. Горбенко, Ю.М. Сімйонка, І.С. Лемко). Перша експериментальна лікарня була відкрита в Солотвино в 1968 р. Якісний стрибок і значний науковий і технологічний розвиток спелеотерапія отримала у 1976 р. після відкриття

Республіканської (Української) алергологічної лікарні і підземного відділення на 240 ліжок на базі шахти № 9 Солотвинської солекопальні.

Фундаментальні роботи з клінічного обґрунтування методу використання мікроклімату Солотвинських солекопалень для лікування хворих на бронхіальну астму (П.П. Горбенко) та інші захворювання, в тому числі пацієнтів, які зазнали глибоких і великих за площею опіків шкіри та дихальних шляхів (В.П. Горбенко, Ю.М. Сімйонка), присвячені удосконаленню методу етапно-комплексної спелеотерапії (І.С. Лемко та ін.), вивченню основних параметрів мікроклімату та його

регенерації (Ю.М. Сімйонка) та іншим питанням організації лікувального процесу в унікальній лікарні, дали змогу створити високоефективну технологію спелеотерапії, що, в свою чергу, забезпечило досягнення високого терапевтичного ефекту. Далі виникло питання тиражування технології, для чого були створені спелеотерапевтичні стаціонари в Пермській області (Росія), Вірменії, Нахічевані (Азербайджан) та Киргизії.

Безсумнівна ексклюзивність, висока вартість процедур, необхідність переїзду в інші кліматичні зони обмежували широке використання методу. З метою більш широкого використання лікувальних властивостей мікроклімату соляних шахт для оздоровлення, профілактики й лікування нами був розпочатий пошук і створення приміщень зі штучним лікувальним мікрокліматом.

Вперше в Росії поняття «галокамера» – соляна камера (кімната), її технічні рішення та медична технологія використання керованого лікувального мікроклімату – та «галотерапія» були введені в обіг у 1984 р. (Авторское свидетельство № 1225569 от 13.11.1984 г.). В основу галотерапії була покладена технологія спелеотерапії, а штучний керований лікувальний мікроклімат створювався за вимогами Міністерства охорони здоров'я СРСР

подібно до її природного аналога – мікроклімату підземного стаціонару Республіканської алергологічної лікарні МОЗ України в солекопальнях Солотвино.

Перша експериментальна галокамера була створена у 1985 р. в Ленінграді у Всесоюзному науково-дослідному інституті пульмонології МОЗ СРСР заступником директора інституту з наукової роботи, директором Медико-інженерного центру «Аерозоль» П.П. Горбенко.

У 1989 р. після багаторічних наукових досліджень, клінічних випробувань, відпрацювання методики і вдосконалення технічних засобів Міністерство охорони здоров'я СРСР затвердило до широкого використання розроблену професором П.П. Горбенко технологію галотерапії та пристрій для її реалізації – галокамеру – методичними рекомендаціями: П.П. Горбенко и др. «Галотерапия в профилактике и лечении заболеваний органов дыхания». Ленинград, 1989. 16 с.

Сьогодні галотерапія і галооздоровлення є базисними натуротерапевтичними і оздоровчими технологіями, за допомогою яких оздоровлюються, проводять первинну і вторинну профілактику захворювань, лікуються і реабілітуються десятки тисяч людей в усьому світі.